

Ieteikumi izglītības iestādēm izglītojamo testēšanai un rīcībai, ja tiek konstatēts Covid- 19 gadījums

I. Izmantoto terminu skaidrojums

Izolācija - obligāta inficētas personas vai personas, par kuru ir pamatotas aizdomas, ka tā ir inficēta ar SARS-CoV-2 vīrusu, ieskaitot personas ar pozitīvu antigēna testa rezultātu, nošķiršana no veselām personām dzīvesvietā, uzturēšanās vietā vai ārstniecības iestādē ārstniecības personas uzraudzībā ārstēšanai, nodrošinot atbilstošus apstākļus, lai nepieļautu veselu personu inficēšanos.

Mājas karantīna – ciešā kontaktā ar inficēto personu vai personu, par kuru ir pamatotas aizdomas, ka tā ir inficēta, bijušas personas nošķiršana no citām personām Covid-19 infekcijas inkubācijas periodā dzīvesvietā vai uzturēšanās vietā ārstniecības personas uzraudzībā, lai veiktu personas medicīnisko novērošanu un novērstu inficēšanās riskus citām personām. Pārslimojušām personām vai personām, kurām inficēšanās ar SARS-CoV-2 vīrusu noteikta ar antigēna testu, 60 dienu laikā kopš inficēšanās apstiprināšanas vai diagnozes noteikšanas netiek piemērota mājas karantīna. Par mājas karantīnas laiku personai var tikt izsniegta darbnespējas lapa;

Infekcioza (inficēta) persona – persona, kuras organisms satur un izdala vai var izdalīt ārējā vidē infekcijas slimības izraisītājus. Covid-19 gadījumā tā ir persona, kurai ir konstatēta SARS-CoV-2 vīrusa (Covid- 19 izraisītāja) klātbūtne. Infekciozai personai infekcija var norit ar simptomiem un bez simptomiem. Covid-19 gadījumā infekcioza persona pakļauta stingrai izolācijai.

Pozitīvs Covid-19 testa rezultāts – šo ieteikumu izpratnē ietver gan pozitīvu (PQR, Ag, paštests) testa rezultātu, gan rezultātu, kas klasificējams kā robežvērtība, vāji pozitīvs vai apšaubāms. Līdz ar to, ja tiek saņemts rezultāts, kas klasificējams kā robežvērtība, vāji pozitīvs vai apšaubāms, turpmāka rīcība ir pielīdzināma situācijai, kad saņemts pozitīvs testa rezultāts.

Kontaktpersona – cilvēks, kurš ir bijis tiešā vai netiešā kontaktā ar infekciozu personu vai uzturējies epidēmijas perēklī un kuram ir bijusi iespēja inficēties. Covid-19 gadījumā tā ir persona, kura bijusi augsta inficēšanas riska kontakts (skatīt tabulu) ar personu, kurai konstatēta SARS-CoV-2 vīrusa (Covid-19 izraisītāja) klātbūtne. Covid-19 gadījumā kontaktpersona pakļauta mājas karantīnai un medicīniskajai novērošanai.

Apvienotais paraugs – šo ieteikumu izpratnē paraugs, kas iegūts, apvienojot vienas testējamo grupas individuālos paraugus, uzglabājot, transportējot un testējot to kā vienu paraugu.

Kontaktpersonas statuss tiek noteikts atbilstoši ieteikumiem SPKC mājaslapā:

<https://www.spkc.gov.lv/lv/majas-karantina-kontaktpersonam>

II. Testēšanas process (procedūra) izglītības iestādēs, izmeklējot apvienotos paraugus

Skolēnu un izglītības darbinieku testēšanu veic pēc Izglītības ministrijas norādījumiem, ar to var iepazīties: <https://www.izm.gov.lv/lv/biezak-uzdotie-jautajumi-par-covid-19-0>

1. Testēšana izglītības iestādēs tiek veikta pa klasēm, grupām/kursiem (profesionālās izglītības iestādēs), vienai testējamo grupai veicot tikai vienu testu, apvienojot visus paraugus vienā.
2. Paraugi tiek vākti vienas klases/grupas/kursa ietvarā. Testēšanā tiek iesaistīti izglītojamie, kuriem nav spēkā esošs vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts. Tie izglītojamie, kuri nepiedalās testēšanā sakarā ar prombūtni testēšanas dienā, ierodoties izglītības iestādē, veic paštesu skolā.
3. Laboratorija, nosūtot datus Slimību profilakses un kontroles centram (turpmāk – SPKC), atzīmē, ka tests ir veikts izglītības iestāžu izglītojamo un darbinieku skrīninga ietvaros – “IZM”.
4. Testējamajiem tiek iedots viens nolaužams uztriepes kociņš¹, kas ir standarta paraugu ņemšanas kociņš ar vates pārklājumu, tas nav piesūcināts ne ar kādām vielām.
5. Katram klases testēšanas organizatoram (ārstniecības persona, pedagogs, pedagoga palīgs) ir viens transporta kontainers, kas marķēts ar testējamo grupai atbilstošu nosaukumu, piemēram, RV1G

¹ Uztriepes kociņš nav īpaši apstrādāts Covid-19 testa veikšanai, tas nesatur smaržvielas, garšvielas utt.

- 10B, un laboratorijas sagatavots klases/grupas/kursa izglītojamo saraksts. Testēšanas organizators izsvītro no klases/grupas/kursa izglītojamo saraksta personas, kuras testu nenodod.
6. Izglītojamais nolauž kociņu speciālajā laušanas vietā.
 7. Kociņu tur mutē (sūkā) 30 sekundes.
 8. Izglītojamie ievieto transporta konteinerā ("stobriņā") uztriepes kociņu ar materiāla paraugu.
 9. Kad visi kociņi ievietoti konteinerā, skolotājs aizskrūvē konteineru korķi, ievieto konteineru, izglītojamo sarakstu un neizmantotos uztriepes kociņus biodrošības maisiņā un nodod laboratorijas kurjeram vai skolas atbildīgajai personai, kas savāc visu klašu savāktos paraugus un nodod laboratorijas kurjeram.
 10. Laboratorijā izglītības iestāžu apvienotie paraugi tiek testēti prioritāri, ārpus rindas. Laboratorija:
 - 10.1. tiklīdz ir noskaidrots grupas testēšanas **negatīvs vai pozitīvs** rezultāts par visu klasi/grupu/kursu/izglītības iestādi, tas tiek paziņots, nosūtot e-pastu (papildu var tikt sūtīta arī SMS), izglītības iestādes atbildīgajai personai ne vēlāk kā 24 stundu laikā no paraugu ņemšanas brīža, sniedzot informāciju par testētajām klasēm/grupām/kursiem un atbilstošo rezultātu;
 - 10.2. ja klases/grupas/kursa apvienotā parauga rezultāts ir **negatīvs**, individuāli datus par katru testēto izglītojamo, norādot negatīvu testēšanas rezultātu, 24 stundu laikā no paraugu ņemšanas brīža klasē ievada e-veselībā un nosūta e-pastā, norādot informāciju par:
 - 10.2.1. testa veikšanas datumu;
 - 10.2.2. konkrēto izglītības iestādi, klasi/grupu/kursu, kurā veikts tests; apvienotā parauga rezultātu.
 - 10.2.3. ja klases/grupas/kursa apvienotā parauga rezultāts ir **pozitīvs**;
 - 10.2.4. nosūta testētajām klasēm/grupām/kursam individuāli katram, kas piedalījies testēšanā ar pozitīvu rezultātu SMS ar šādu informāciju: "*Lūdzam steidzami pārbaudīt e-pastu, kas norādīts izglītības iestādes skrīninga rezultātu saņemšanai! Palieliet mājās un sekojiet izglītības iestādes norādījumiem!*" un e-pastu ar šādu informāciju:

"Labdien!

2022. gada XX.XX (testa veikšanas datums) izglītības iestādes nosaukums klase/grupa/kurss, (norādot konkrētu klasi/grupu), veiktajā izglītojamo Covid-19 testa apvienotajā paraugā ir konstatēts pozitīvs Covid-19 testa rezultāts!

Lai identificētu inficēto personu, pēc iespējas ātrāk, pēc izglītības iestādes norādījumiem izglītojamam ir jāveic individuāls Covid-19 tests. Testējamā materiāla savākšana var tik organizēta centralizēti izglītības iestādei sadarbojoties ar laboratoriju. Atgādinām, ka individuālu testēšanu būtiski veikt arī, lai izglītojamais, kuram ir Covid-19 infekcija, saņemtu sadarbībspējīgu pārslimošanas sertifikātu.

Izglītojamam ir jāievēro mājas karantīna. Ja izglītojamam vai citiem ģimenes locekļiem, novērojat elpceļu infekcijas slimības pazīmes, piemēram, paaugstinātu ķermeņa temperatūru, klepu, rīkles iekaisumu, apgrūtinātu elpošanu u.c., nekavējoties sazinieties ar savu ģimenes ārstu.

Informācija par mājas karantīnas nosacījumiem un tās izbeigšanu ir atrodama SPKC mājaslapā: <https://www.spkc.gov.lv/lv/majas-karantina-kontaktpersonam>.

Lūdzam sekot izglītības iestādes sniegtajiem norādījumiem!

Ar cieņu, /laboratorijas nosaukums/"

Izglītojamiem jāveic atkārtotu apstiprinošo individuālo Covid-19 testu. Individuālo Covid-19 testu (SARS-CoV-2 ribonukleīnskābes (RNS) noteikšana ar polimerāzes ķēdes reakcijas (PĶR) metodi (siekalu paraugs)) veikšana var tikt organizēta centralizēti, izglītības iestādei sadarbojoties ar laboratoriju, E-veselībā tiek ievadīts individuāli veiktā testa rezultāts 24

- 10.2.5. stundu laikā no paraugu ņemšanas brīža ar atzīmi par kontaktpersonas statusu;
- 10.2.6. ja **visi** bērni, kuri piedalījās apvienotā parauga testēšanā un tā rezultāts ir pozitīvs, ne vēlāk kā **divu dienu laikā** pēc apvienotā parauga nodošanas veic siekalu testu **un visiem** bērniem testēšanas rezultāts ir negatīvs, tad mājas karantīnas režīma pasākumi tiek pārtraukti.

III. Rīcība, ja izglītības iestādē tiek konstatēta persona, kura inficēta ar Covid-19

11. **Visi** izglītojamie no klases/grupas/kursa, kur, testējot apvienoto paraugu, ir konstatēts pozitīvs Covid-19 testa rezultāts, **tiek uzskatīti par kontaktpersonām**, t.sk. personas, kas divas dienas pirms apvienotā parauga nodošanas atradās augsta inficēšanās riska kontaktā ar konkrēto klasi/grupu/kursu, kā arī pedagogi un citu klašu skolēni, kuri bijuši augsta inficēšanās riska kontaktā ar šīs klases izglītojamiem, t.sk. personas ar sadarbbspējīgo vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu.
12. Izglītības iestāde nekavējoties sagatavo un nosūta SPKC kontaktpersonu sarakstu par izglītojamajiem no klases/grupas/kursa, kur ir konstatēts pozitīvs Covid-19 testa rezultāts (saraksts tiek sagatavots par katru klasi/grupu/kursu atsevišķi). Kontaktpersonu sarakstā tiek iekļauti:
 - 12.1. izglītojamie, kuri piedalījušies skrīninga testēšanā;
 - 12.2. izglītojamie, kuri skrīninga testēšanā nav piedalījušies sakarā ar sadarbībspējīga vakcinācijas un pārslimošanas sertifikāta esību;
 - 12.3. izglītības iestādes darbinieki (pedagogi) vai citu klašu izglītojamie, kuriem ir bijis augsta inficēšanās riska kontakts ar attiecīgo klasi/grupu/kursu.
13. Šo ieteikumu 12. punktā minēto kontaktpersonu sarakstu veido, izmantojot SPKC tīmekļa vietnē (<https://www.spkc.gov.lv/lv/kontaktpersonu-zinosana>) pieejamo veidlapu.
No 03.02.2022. ārkārtējās situācijas laikā Ieteikumu 12. un 13. punkti netiek piemērojami.
14. Izglītības iestāde informē kontaktpersonas vai viņu likumiskos pārstāvjus par nepieciešamību ievērot mājas karantīnu un nepieciešamību sazināties ar ģimenes ārstu, lai noformētu darbnespējas lapu vai gadījumā, ja tiek novēroti slimības simptomi.

IV. Informācijas sniegšana un apstrāde, ja veikta paštesta rezultāts ir pozitīvs

15. Ja izglītojamais veic paštestu mājas apstākļos un paštesta rezultāts ir pozitīvs, tad izglītojamais (vecāki) nekavējoties informē izglītības iestādi.
16. Pozitīva paštesta gadījumā vēlams nodot individuālu siekalu paraugu:
 - Ja pozitīvs paštests svētdienas vakarā – sazinoties ar atbildīgo par testēšanu, stobriņu ar svaigu siekalu paraugu nogādā izglītības iestādē dienā, kad izglītības iestāde nodod paraugus laboratorijai vai sadarbībā ar pašvaldību organizē paraugu transportēšanu uz laboratoriju.
 - Ja citā dienā – nogādā paraugu izglītības iestādē, un iestāde sadarbībā ar pašvaldību organizē paraugu transportēšanu uz laboratoriju, atbilstoši testēšanas prasībām.
 - Ja nepastāv nekādas iespējas siekalu parauga nodošanai, pozitīvs paštests ir pamats izolācijai/ karantīnai, kā arī saziņā ar ģimenes ārstu darba nespējas lapas saņemšanai likumīgajam pārstāvim, ja tāda nepieciešama (tas ir spēkā uz ārkārtējās stāvokļa laiku)
 - Ja antigēna testu veic ārstniecības persona, šo faktu varēs reģistrēt NVD, un tad 60 dienu periodā nav jāveic rutīnas testi.
 - Sadarbībspējīgu pārslimošanas sertifikātu izsniedz tikai pamatojoties uz pozitīvu laboratorijā veiktu PQR testu (ES Regula) – der siekalu vai uztriepes PQR tests.
17. Visas personas, kuras bijušas augsta inficēšanās riska kontaktā ar personu, kurai ir pozitīvs paštesta rezultāts, ievēro izglītības iestādes norādījumus par izglītības procesa turpināšanu.
18. Persona pēc pozitīva paštesta rezultāta netiek atbrīvota no laboratoriskā skrīninga izglītības iestādē, jo pārslimošanas fakts netika oficiāli apstiprināts ar RNS testu vai profesionālo antigēna testu. Covid-19 saslimšanas epizodes apstiprināšanai rekomendēts izmantot iespēju nodot skolā individuālo siekalu paraugu, iepriekš vienojoties ar skolu. Ja pozitīvais paštests tomēr nav apstiprināts, tad ieteicams, veicot laboratorisko skrīningu izglītības iestādē, neiesaistīt minēto personu apvienotā parauga ņemšanā, bet veikt siekalu parauga ņemšanu un nodošanu testēšanai vismaz pirmās divas reizes.

****No 03.02.2022. ārkārtējās situācijas laikā ziņot par pozitīvā paģtesta rezultātu un kontaktpersonām nav nepieciešams.***